Учѣте ся брати мои,
Думайте читайте

И чужому научайтесь
Свого не цурайтесь,

СВОБОДА

„Въ своей хатѣ своя правда

И сила и воля"
Шевченко.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА".

Число 22 | ДЖЕРСІ СІТІ. Н. Д. Середа 11-го Іюня 1894. | ГОДЪ II

ЩО ЕСТЬ „РУСКІЙ НАРОДНЫЙ СОЮЗЪ" И ЯКА ЕГО ЦѢЛЬ?

I

* Пару днѣвъ тому назадъ, наша Редакція достала повисшй запытаня, на котрй днесь ôдповѣдаемо.

Намъ насамперѣдъ здаеть ся що положене есть ясне и кожде слово зрозумѣле, але для нѣкоторыхъ людей велику баламуту робить въ ихъ головѣ тое слово „рускій."

Перечитае тую назву выгнаный зъ Росій жидъ, подумае собѣ такъ: то мусить бути социалкстичный рускій „Союзъ" а я рускій человекъ магу тоже быть єво членомъ.

Наколи прочитае повысшу назву якій заблукавшй ся „великоросъ" то думае собѣ: а ди вотъ сколько здѣсь русскихъ православныхъ и то не хахловъ калакутовъ, но настоящихъ кацабовъ – ето харашо ей Богу харошо!

Вы панове! ошибаетесь.

Нашй Русины лемки ходячи що року на жнива на угорску сторону, довѣдали ся що зъ ôттамъ идуть люде до Америки и що тамъ добре заробляеть ся. Одъ того часу и нашимъ людямъ прійшла охота попробовати щастя и около року 1880 почали Русины зъ Лемкôвщины выходити до Америки и удавались до Пенсильваніи, де робили въ майнахъ Русины зъ угорской стороны стали выходити троха раньше ôдъ галицкихъ.

Отже тая часть рускихъ людей що туть живеть и працюе, не походить нѣ зъ Росіи, анѣ зъ калакутского краю, тôлько походить зъ той части руской земли, котра есть днесь пôдъ панованемъ Атстріи а колись звалась якъ и днесь Червоною Русею де жиеть звыжшъ 3 міліоны мало-руского народа посѣдаючого свой школы, свои газеты и гимназіи и свôй литературный малорускій языкъ и той нарôдъ зве себе рускимъ ôдъ поконъ вѣку и гордить ся тымъ, що въ его жилахъ пливе правдива славяньска кровъ, и що малорускій народъ мае славну исторію за собою и що его мова, его пѣсня есть одна зъ найкращихъ межь славяньскими мовами.

Съ того выходить ясно що въ Америцѣ знаходить ся часть руского народа т. е. малоруского, котра говорить своимъ рôднйімъ языкомъ и исповѣдуе вѣру Христову по восточному обряду, и не походить отъ Калуги або Пскова и жадной калакутской вѣры не узнае – якъ якомусь дурневи захотѣлось обсмѣяти тутейшихъ Русинôвъ.

Нашй Русины такъ зъ угорской якъ зъ галицкой стороны, прійшовши до Америки, не забули и о своей вѣрѣ о своемъ обрядѣ и постарались о рускй церкви; спровадили собѣ своихъ священникôвъ зъ рôдной стороны и хвалили Бога въ своихъ церквахъ не будучи ще збаламучинй анѣ якоюсь тамъ калакутскою вѣрою, анѣ якимись тамъ православіемъ.

Але рускимъ робôтникамъ крôмъ церкви, треба и робочой организаціи, безъ котрой въ Америцѣ не обôйдешь ся. Протое, передовй тутейшй Русины и священники заложили таку руску организацію – давши назву „Рускій Народный Союзъ" и ся назва якъ разъ на мѣсци: бо мы Русны, мы нарôдъ рускій и тутъ въ Америцѣ намъ вôльно лучити ся въ одно.

Отже буде ясно теперь якъ треба розумѣти тую назву, котру иншими словами можна окрислити такъ „Союзъ" рускихъ робôтникôвъ въ Америцѣ походячихъ зъ угорской и зъ галицкой стороны, бо зъ Росіи знайдешь мало, Русинôвъ тôлько жидôвъ.

II

Теперь приходимо вôдповѣсти на друге питане: яка есть цѣль, або нащо заложено „Союзъ"?

Положене робôтника американьского есть дуже прикре и тяжке. Наколи мае роботу и здоровле до працѣ, то ще яко тако може жити и заробити на каваловъ хлѣба для себе, для своей жены и дѣтей. Але наколи гнѣвный босъ черезъ яку будь марницю, прожене го до дому, або фабрика перестане робити, або и самъ робôтникъ черезъ надмѣрну тяжку працю заслабне або скалѣчить ся, тодѣ властитель не прійде до него, не споможе ему; а сли жена и дѣти голй, босй дрожать ôдъ зимна въ якôмъ вогкôмъ безментѣ тай зъ голоду по волѣ мруть, его ничъ не обходить, бо въ его очахъ робôтникъ есть говорящою товариною; – доки мала силу, тягнула и робила, а якъ уже здохла пôдъ тягаромъ, бере другу.

Протое робôтники всѣхъ народностей пôзнавши свою вспôльну недолю въ тыхъ выпадахъ и взявши собѣ на розумъ: „днесь тобѣ завтра менѣ," злучили ся въ купу, заложили вспôльну касу, до котрой кождый що робить вкладае свою еже-мѣсячну вкладку на спомогу слабымъ братямъ а по ихъ смерти на посмертну вспомогу позôсталой вдовѣ и дѣтямъ сиротятамъ, щобъ невмирали зъ голоду предвчасно.

Такого робôтничого „Союза" крôмъ назначеного президента, есть самъ Христосъ невидимо головою такой христіяньской организаціи. Бо тутъ власне исповняесь заповѣдь Распятаго „люби ближняго якъ себе самого."

Наши братя Русины, набрали вже освѣты ôдъ другихъ, и собѣ почали закладати братства пôдъ покровомъ святыхъ угодникôвъ божихъ съ ознаками и прапорами національными.

Кожде братство мае такъ з ванй пасы сино-жовтй, а руске братство въ Джерзі Сіті мае прапоръ сино-жовтый ако ознака Русинôвъ галицко-руского края. Туть московскій „щей" не дуже смакуе тôлько здоровый украинскій борщъ варимо собѣ.

У другихъ народôвъ якъ: у нѣмцѣвъ. италіанôвъ. чехôвъ. словакôвъ. полякôвъ туть живучихъ. крôмъ мѣсцевыхъ братствъ, завязали ся народнй організаци, до котрой кождый поодинокій чоловѣкъ належачій до едной або другой націи, вписуе ся, платить свое мѣсячне щобъ зъ того можна було заплатити посмертне вдовѣ и дѣтямъ померпюго члена а крôмъ того пôсля якъ есть богата народна каса, то даесь на закладане шкôлъ, на выдаване книжочокъ и газетъ въ рôдной мовѣ, щобъ грядуще поколѣне тутъ не вынародовилось и не пропало для того народу, котрого, батьки були сынами.

Такъ само и мы Русины або мало-росы, походячіи зъ угорской Руси и зъ червоной Руси т. е. Галичины, завязали у себе рускій народный „Союзъ" якъ и другй просвѣщенй народы, щобъ и мы мали свои школы, щобы наша рôдна мало-руска мова и пѣсня тутъ не пропала, щобъ въ новôмъ тутъ рускôмъ поколѣню не затерлось въ серцю народне руске почуте.

Редакторъ „Свободы" тягнувъ ся зъ остатного самъ, щобъ тутъ въ Америцѣ була руска газета и до сего дня самъ одинъ пише, поправляе, складае и робить експедицію. Но при тôмъ знайшовъ троха часу, щобъ отповѣсти: що то есть нашъ рускій народный „Союзъ" нашихъ тутъ тяжко працюючихъ Русинôвъ робôтникôвъ походячихъ зъ угорской и галицкой Руси. Цѣль „Союза" есть вспомагати собѣ матеріально, закладати школы, учитися рôдной мало-руской мовы, ступати наперѣдъ въ просвѣтѣ и бути вôльными людьми и корпстати зъ вôльности того краю,

Отже на тое есть „Союзъ" и дверѣ „Союза" суть отвертй для кождого Русина роробôтника чи ôнъ унiятъ чи православный.

НАМЪ ТРЕБА АГЕНТОВЪ.

Для скоршого розвою и лучшого успѣху „Союза," треба намъ конечно. въ кождой мѣсцевости, де тôлько живуть Русины, мати своего власного агента ôдъ „Союза, котрыйнбы людямъ обяснявъ що есть „Союзъ" и на що зôставъ завязаный. До того дѣла треба чоловѣка сильного характеру, щирого русина мôцно переконаного въ святôсть справы, котрой бересь служити, неустрашимого борця за права покривдженого люду. Мы вѣримо твердо що такихъ людей можна подибати всюда межь братами Русинами. До такихъ агентôвъ належалобъ мати у себе книгу, въ котрой булибъ списани члены „Союза" одной и другой поблизкой мѣсцевости – сли бы тамъ, розумѣеть ся не було братство и котре не належалобъ до „Союза."

Крôмъ того, такій агентъ збиравъ бы совѣстно и записувавъ мѣсячнй вкладкй поодинокихъ членôвъ и тіи разомъ що мѣсяця пересылавъ до касіера „Союза" и зъ увѣдомленемъ секретара, а наконец увѣдомлявъ головный выдѣлъ „Союза" о кончинѣ члена „Союза."

Мы сильно переконанй, що знайдуть ся такй патріоты Русины, котрымъ добро нашихъ робôтникôвъ лежить на серци народна руска справа въ Америцѣ, и не откажуть ся ôдъ того щобъ не заявили готовôсть взятись до такъ спасительного дѣла въ користь свого народу и увѣдомлять нашу редакцію „Свободы" о своимъ патріотичнôмъ намѣру, въ той цѣли щобъ ихъ имя було помѣщене для громадской вѣдомости въ газетѣ. Ану братя, кто хоче прислужитись свому народу, ото лучаеть ся способнôсть заявити свôй патріотизмъ принявши на себе агентуру „Союза."

А такого Русина и Богъ поблагословитъ и люде возвеличутъ! Ще разъ братя Русины, кто мавбы таку охоту пôдняти ся до народного патріотичного дѣла и бути агентомъ ôдъ „Союза" най одозветься листовно до насъ. Портреты всѣхъ Русинôвъ, котрй положили и положуть свои заслуги коло розвою и блага „Союза" будемо помѣщати въ „Свободѣ.

Редакція.

SVOBODA
(LIBERTY.)
Weekly Paper

The only Russian political paper in this Country and has a largest circulation through the United States and is an invaluable advertising medium.

Предплата рочна 2.00
До старого краю.......... 2.50

Всѣ дописи и грошѣ просимъ высилати пôдъ адресою:
To "Svoboda" Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Наша газета выходить що тыждня въ Середу.

All money or money orders should be addressed to:
"Svoboda" Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Entered at the post office at Jersey City, N. J., as second class mail matter.

ЩО ЧУВАТИ въ СТАРОМЪ КРАЮ.

ДОПИСЬ ЗЪ ГАЛИЧИНЫ.

У насъ теперь мало кто говорить о политицѣ а тымъ менше и занимаесь. Панове політикеры, свѣтовй брехачѣ розъѣхались на вакаціи щобъ одôтхнути по тяжкихъ патріотичныхъ трудахъ и налыкатись свѣжого сельского воздуху.

Жнива у насъ показують ся въ всхôдной части Галичины дуже добре.

Кто мае днесь якій центъ навѣтъ бѣдный кореспондентъ ôдъ газеты, ѣде до Львова на польску выставу.

На выставѣ мѣжь всѣма тамъ повыставлюваными штуками найбôльше оплачуесь штука злодѣйска.

Тій панове найлучше заробляють шпираючи по чужихъ кишеняхъ.

Крôмъ того и жидки по за выставою провадять не злый гешефтъ продаючи за цента кварту юхи зъ кислыхъ квасниць и то называють польско-жидовскій токай.

Тѣхъ рускихъ питомцѣвъ, що подерли пôльску фану котру ректоръ велѣвъ вывѣсити ажь на семинарскій дахъ. укарала власть тымъ, що всѣхъ выгнали на вакаціи.

АМЕРИКАНСКА РУСЬ.

* Нашй братя Русины зъ Юнкерсъ внесли до насъ жалобу на тамошного церковного куратора, котру для громадской вѣдомости помѣщаемо.

Одной недѣли, прійшли нашй братя зъ талицкой стороны до церкви помолитись Богу. Церковный кураторъ роздававъ якъ разъ вѣрнымъ свѣчки. Переходячи коло громадки клячучихъ галичанъ – не тôлько що свѣчки жадному не подавъ, але таки въ св церквѣ поздоровивъ ихъ мадярскимъ обычаемъ: „niech fras vezme tich halicsanoch."

Пане кураторъ чи вы знаете що суть галичане и де лежить Галичина? и що се за край и якій народъ тамъ живеть? Протое, напомнаемъ васъ въ руской церквѣ не грѣшѣть по мадярскй.

Мы зъ Галичины першй побудовали божй церкви и першй дали свôй центъ, наколи вы разомъ зъ мадярами по сальонахъ у недѣлю святую пили ч орно чорно проклинали. Чи такъ годить ся поступати? Тажь мы братя всѣ и Русины. Любовъ най буде межи нами а не проклятіе.

Галичанинъ.

***

„ГРЯДИ ПО МНѢ.

Спаситель Христосъ пришедшій на сей свѣтъ спасти погибшихъ сынôвъ Адама, до кождого милосердно ôдзывавъ ся грѣшнйка: „гряди по мнѣ." То значить: вѣръ въ тую правду, котру проповѣдую и поступай такъ якъ я. Христосъ бувъ милосерднымъ для кождого. Онъ уздоровлявъ глухихъ, нѣмыхъ, слѣпыхъ бѣсноватыхъ, и разслабленыхъ Онъ воскрешавъ мертвыхъ, щобъ показати свое божество и божое милосердіе. А нынѣ тіи що звуть ся его наслѣдниками и на его мѣсце голосять его науку не то щобъ воскрешали мертвыхъ, але и поховати не хочуть единe дитя заплаканои матери, доки та не заплатить послѣдный центъ за похоронъ. Таке сталось въ Юнкерсъ.

Одна жидôвска дѣвчина перейшла на христіянску вѣру после руского обряду и зъ нею подруживь ся нашъ рускій молодець. Неборака неробивъ черезъ одинъ рôкъ и тôлько позычнымъ грошемъ живъ зъ женою и малою дитиною. На дняхъ дитина умерла. о. Шатала взявъ за' похоронъ $11.00 долярôвъ осталось тôлько 50 цнт. бѣдной родинѣ на дальше жите. На семъ не досить божому слузѣ що взявъ остатный центъ але ще назвавъ „сомарами." Чи се Христове; „Гряди по мнѣ"?"

Отче Шатала! подумайте! Вы въ краю звали ся „Шалата" але знайте що есть двояка шалата: и и така що ю люде въ городѣ садять и ѣдять и така, що зветь ся пуста и недобра шалата" а таку за плôтъ выкидають. Те саме може статись зъ...

X.

***

Мы писали въ „Свободѣ" и просили духовныхъ отцѣвъ и рускихъ писменныхъ людей щобъ зволили постаратись о статистику Русинôвъ т. е. списати кôлько нашого народа въ Америцѣ жеве и якою занимаеть ся роботою.

На дняхъ получили мы ôдъ нашихъ православныхъ братôвъ зъ Міннеаполісъ слѣдуючу звѣстку:

„Рускихъ проживающихъ С Полъ и Міннеаполісъ зъ женами и дѣтьми, считаетъ ся 500 человѣкъ, при чемъ въ городѣ Ст. Полъ ихъ живетъ до 20 человѣкъ, а остальные въ Мінмеаполісъ. Точно опредѣлить число живущихъ въ Ст. Поль и Миннеаполісъ никакъ нельзя, ибо постоянно одни прієжджають сюды, другіе вибывають.

Много бы мѣста и времени заняла перпись мѣста происхожденія въ староmъ краѣ этихъ людей, ибо что ни фамилія, то почти всегда новое село происхожденія, а потому ограничусь только указаніемъ что походять изъ селъ: Стебника, Комлоши, и Бехерова шарискаго повѣта, хотя конечно есть люди зъГалиціи и другихъ мѣстъ Австріи.

Народъ по бôльшой части чернорабочій.

Здѣсь суть два русскихъ имѣющихъ свои гросернѣ и 5 свои сальоны.

Есть руска православная церковь, школа, братство 86 членовъ и читальня, въ котрой 700 книгъ разнаго содержанія."

Дякуемо братамъ за ихъ ласкаву вѣдомôсть и просимо другихъ щобъ давали о собѣ знати.

Редакція „Свободы."

БРАТАМЪ РУСИНАМЪ въ ЮНКЕРСЪ.

БРАТЯ!

Згадайте кроваву исторію руского наорода. Уважайте теперь що вашй батьки бились вѣками за свободу а вы ихъ рôднй дѣти и есьте вôльнй на вôльной лицъ не свеей земли! Уважайте що вашимъ громадскимъ добромъ нѣкто най не газдуе якъ своимъ.

Братство, котре вы заложили, мусить бути и розвивати ся на честь святой Руси!

Русины!

Возмѣть собѣ честного и мудрого адвоката най переглянe вашу церковну справу.

Русины давали остатный свôй центъ на божій храмъ хотяй и родина зъ голоду мерла а нынѣ якійсь пройди-свѣта, прійшовши сюда голый и упадаючій на силахъ безъ цента въ кишенѣ хоче грати ролю пана бо церковь его и епископъ его любить.

Церковь за люцкй грошй поставлена мае належати до людей!

Сли на „Deed-ѣ" есть записаный епископъ и притôмъ пôпъ и попадя, то ты громадо сиди, тай труби въ кулакъ!

Пану „Ю" зъ „Вѣстника."

Панъ „Ю" завзывае въ лѣтной горячцѣ всѣхъ Русинôвъ щобъ вѣрили его вѣру, предналежали до его народности и говорили такою мовою якъ ôнъ пише „Вѣстникъ."

Що до вѣры, то неможемо еднати ся бо самъ авторъ не знае якой есть вѣры.

Що до народности, не можемо еднатися бо „Ю" заявивъ що ôнъ анѣ мадяръ, анѣ словакъ, анѣ полякъ, анѣ мало-росъ, анѣ велико-росъ, анѣ чортъ зна що.

Що до языка, едности ие можь бути, бо ще філологи не окреслили що се за языкъ и до якой групы належить. Правдоподôбно до нового рода „волапікъ."

Отже fiasco grandissimo con questa unione dei ciuci.

Кто може вмѣстити да вмѣстить въ своей головѣ.

ЩО НОВОГО въ АМЕРИЦѢ

Чикаго. Минувъ уже рôкъ якъ мѣсто Чикаго бавило манило кождого до себе и очи всѣхъ були звернені до тодѣ славного города всесвѣтной выставки.

Нынѣ такъ само Чикаго представляе собою зрѣлище но инакшого виду.

Минившого року тренъ за треномъ зô всѣхъ сторôнъ вѣзъ сотками цѣкавыхъ звидѣти выставку, а нынѣ тяжко щобъ де яке колесо обернулось въ льокомотивѣ черезъ пануючй желѣзно-дорожнй стрейки. Страшно и дивитись якъ товпа народа горлаючи зъ всей силы и нападае на трены, бурить, перевертае, ломить крушить шины зъ трекôвъ мече на бôкъ. Въ одной части мѣста войско зъ набитыми гверами розганяе розярену юрбу, а у другôй уже горить коліовый дворець и вагоны поперевертанй. Много уже зъ стрейкуючихъ зôстало забитыхъ а много покалѣченыхъ. Стрейкеры не уступають и войско чуесь за слабосильнымъ притлумити сей розрухъ робôтничій.

Президентъ Кливляндъ выдавъ проклямацію до мешканцѣвъ мѣста Чикаго и на околицю, щобъ всякъ вздержувавъ ся брати участіе въ розрухахъ бо такого буде уважати ся яко ворога и бурителя публичного спокою.

Сто тысячъ работниковъ застрейковало.

Дня 9-го Юлія зôйшлися делегеты ôдъ 100. робочихъ союзôвъ всякого рода, на нараду якъ дальше робити. Що день то число стрейкуючихъ побôльшаесь сотками. Войско американске облягло мѣсто Чикаго; стрейкеры тягнуть до Jersey City и на пенсилванской желѣзно- дорожной лініи починаеть ся розрухъ.

***

ЯКЪ И ПРО ЩО ШТРЕЙКУЮТЬ РОБОТНИКИ КОЛІОВИ?

Фабрикантъ и міліонеръ Pullman такъ знижив своимъ робôтникамъ платню, що тіи зôстали довжнй 70.000 дол. за рентъ. Робôтники удали ся до Pullman – компаніи абы представити свою кривду и щобъ якось можна поправити ихъ гôрку долю.

Але ихъ не препущено до слова, а фабрикантъ P. отверто заявивъ що навѣть о тôмъ и чути не хоче. Тодѣ робôтники перестали працювати и 9000. уже шестій мѣсяць якъ жіютъ зъ публичной милостынѣ въ мѣсцевости Pullman Ill.

Наконець робôтники удають ся до американско-желѣзно-дорожной уніи о выслухане ихъ просбы.

Высланый комитетъ той уніи удаесь до Pullman-а щобы такъ не поступовавъ зъ робôтниками бôльше —але дарма.

Тодѣ постановила унія не уживати больше вагонôвъ зъ фабрики Pullman-а и съ того стрейкъ и де тôлько робôтники увидять вагонъ походячій зъ той фабрики, то палять, нищать и затримують трены на дорогахъ.

Отъ ненасытнôсть міліонера приневолила бѣдный народъ до стрейку.

***

Washington дня 10 Юлія.

Президентъ Соединеныхъ Штатôвъ выдавъ другу вôдозву до народа, щобъ не бравъ участія въ теперѣшнôмъ робочôмъ повстаню на далекôмъ западѣ. И наводить причину, задля котрой

бувъ принужденый возвати войско до утриманя порядку и забезпечити громадске и приватне добро ôдъ грабежи зголоднѣлыхъ и розлюченыхъ робôтниковъ.

Але мы кажемо такими средствами не зарядить ся; причину нынѣшного лихолѣтія треба шукати де-инде.

Дня 6-го Септембра буде повѣшеный словакъ именемъ Коцішъ. Нещастный буде гинути такою смертію через невѣрность своей невѣрной и здрадливой жены. Причина всему злому усе женщина — cherche la famme якъ каже французъ.

Въ Чикаго стрейкеры спалили 3000 вагоновъ и шкоду рахують на кôлька мiлiоновъ. —

Калифорнія.

Санъ Франциско 10 Юнія особными тренами высланс до Сакременто ôддѣлы федерального войска, де обавляють ся страшного кровопролитія, наколи страйкеры зострѣнуть ся зъ жовнѣрами. Они суть на се уже приготовлені и посѣдають тысячъ чотыри ста гверовъ. Миліція дôстала наказъ во щобъ не стало, розôгнати стрейкуючихъ. Отже се не жартъ.

Los Angeles. Въ тôмъ мѣстѣ стрейкуючі упадають на силахъ и тратятъ грунтъ пôдъ ногами.

Eugene Debs президентъ американской желѣзно-дорожной унiи и органiзаторъ теперѣшныхъ стрейковъ, зôставъ потягненый передъ судъ федеральнымъ правительствомъ. Крôмъ него ще и други знаходять ся въ тôмъ самôмъ положеню.

Гадаемо що зъ нагоды будущого процесу не одна паскудна сторона американскихъ полiтикеровъ ôткрыеть ся.

Въ Чикаго унiя торговельна выдала ôдозву до робôтниковъ по варштатахъ, щобы покинули працю и застрейковали. Слибъ робôтники послухали всѣ, тодѣ 150,000 покинулобь роботу.

Willsona bill о реформѣ цловой, на котрый майже цѣлый свѣтъ звертавъ увагу, а через що бувъ и застôй въ роботѣ, теперъ сенатомъ принятый бôльшостію голосовъ 39 противъ 34.

ЗЪ ШИРОКОГО СВѢТА.

Тутъ въ Америцѣ уже якъ разъ мали змѣнити ся часы на лучше по затвердженю тарифного закону, слибъ не теперѣшні стрейки, котрі коштують крови и богато мiлiоновъ.

Франція.

По замордованю президента Карнотъ, министры французкой републики перенятi страхомъ. Мали 8-го Юлія тайну параду, якъ бы то на ворогôвъ анархистôвъ стати и ихъ якъ найскорше вынищити.

Италія.

Въ Палермо въ Сицилiи, арештовано семохъ анархистовъ, котрі хотѣли вымордовати поважнѣйшихъ и знатнѣйшихъ горожанъ.

Австрія.

За образу цѣсаря засуджено въ Трiестѣ 14 лѣтного малого хлопчину на 2 мѣс. арешту. Цѣле мѣсто есть розгнѣване на такій острый засудъ.

Молодо-чехи хочуть величаво ôбходити 525. роковины уродинъ мученика Гуса, але правительство противить ся.

Але помимо полицейского надзору и правительственного заказу, молодо-чехи якo неустрашими дѣти матери „Славія" лагодять ся ôбходити сей день въ честь правдиво святого мученика найсвятѣйшой тодѣ инквизицiи. Каждый славянинъ повиненъ згадати тихимъ не лукавымъ словомъ Ивана Гуса.

Росія.

Якъ пишуть нѣмецкi газеты, що Побѣдоносцевъ оберъ-прокураторъ святѣйшого синода попавъ въ неласку у царя и стративъ всяке нетôлько довѣріе, але и „зауфане." Якъ то нашi русины тверды якъ намочена губка, звыкли говорити въ Галичинѣ на „литературнимъ языкѣ."

На его мѣсце мае прийти нѣякiй Филиповъ.

Мѣжъ народомъ въ Росiи ширить ся слѣдуюча звѣстка. Одной ночи царь снивъ о трохъ голубахъ. Оденъ зъ нихъ бувъ тлустый да веселый, другiй смутный а третiй слѣпый. Царь просивъ знатоковъ выкладаня сновъ, щобъ му изяснили що се мае означати. Наразъ знайшовъ ся татаръ и упавши царю до нôгъ просивъ его щобъ не гнѣвавъ ся за правду, котру выскаже зъ того сну.

Царь давъ слово забезпеки и татаринъ почавъ: Ситый и тлустый голубъ означае твоихъ заушниковъ, лаболизôвъ, министровъ пяныхъ вѣчно архiереевъ митрополитôвъ игуменôвъ и игумень. Смутный голубъ означае твôй порабощеный голый и голодный умераючiй доси въ кайданахъ твôй народъ, которого нужда и тяжка неволя кличе о пôмсту до неба. Пяный и дурный пôпъ разомъ зъ злодѣемъ чиновникомъ дупь и бьють по закону мужика.

Третiй слѣпый голубъ — се Ты царю. Бо передъ страхомъ бомбы и нигилистôвъ сидишь въ запертѣ и наче слѣпый нѣчого не видишь, нѣчого не знаешь що, въ твоимъ царствѣ творить ся. Ты слѣпо вѣришь что все благоденствуетъ."

Тяжко-важко въ свѣтѣ жити
Сиротѣ безъ роду:
Нема куды прихилить ся,—
Хочъ зъ горы та въ воду!
Утопивъ ся-бъ, молоденькiй,
Щобъ не нудить свѣтомъ;
Утопивъ ся-бъ тяжко жити,
I нема де дѣтись.
Въ того доля ходить полемъ—
Колоски збирае;
А моя десь ледащиця,
За моремъ блукае.
Добре тому багатому:
Его люде знають;
А зô мною зôстрѣнуть ся —
Мовъ не добачають.
Богатого губатого
Дѣвчина шануе;
Надо мною сиротою,
Смѣеть ся, кепкуе.
„Чи я-жь тобѣ не вродливый,
Чи не въ тебе вдавъ ся,
Чи не люблю тебе щиро,
Чи зъ тебе смѣявся?
Люби-жь собѣ, мое серце,
Люби, кого знаешь.
Та не смѣй ся надо мною,
Якъ коли згадаешь!
А я пôйду на край свѣта...
На чужôй сторонцѣ
Найду кращу або згину,
Якъ той листъ на сонцѣ."

Пôйшовъ козакъ сумуючи—
Нѣкого не кинувъ;
Шукавъ долѣ въ чужимъ полѣ,
Та тамъ и загинувъ.
Умираючи дививъ ся,
Де сонечко сяе...
Тяжко-важко умирати
У чужому краю!

Шевченко.

* *
*

Кто бреше, мусить мати добру память.

„Московскія Вѣдомости" мусять мати дуже таныхъ кореспондентовъ, котрi получивши гонорарiумъ якенебудь якъ стôй и сей часъ вшкварять сягову дописъ переповнену брехнею. Тай не диво — у насъ въ Галичинѣ знаходять ся таки до писователѣ до заграничныхъ журналовъ, котрі за келѣшокъ помыи гналибъ мышь зô Львова до Коломыи. П. Лашинъ выпивши пару стакановъ нѣмецкого пива, бо звычайно може теперь горячо, написавъ до „Московскихъ Вѣдомостей" таку глупу дописъ, зъ котрой и горобцѣ смѣють ся.

На кождôмъ словѣ самъ собѣ завдае брехню. Зъ початку пише що „Бесѣда" издаеть ся на галицкôмъ нарѣчiю, потому каже що на русско-литературнôмъ языцѣ. Се ознакою же тая дописъ писана лѣтомъ и протое не дивниця.

Дальше, по дорозѣ зачѣпае Драгоманова и болотомъ, обкидуе и насмѣваеться зъ писателя европейской извѣстности. Въ похмилю забувшi на Драгоманова, сунe онъ далѣй и на Франка и закидуе ему, же честнымъ способомъ зароблае собѣ на хлѣбъ: пишучи до газетъ.

Ту п. Лашинъ, дайте собѣ обголити голову!...

Перечитавши пару рядковъ дописи д. Л. уже подибуешь его мѣжъ рускими галицкими мужиками, де онъ храпячи здорово зъ великою увагою во снѣ, прислухуесь якъ наши галицкi мужики хорошо говорять по росiйски и „отлично понимають."

Гей пане! На село людей дурити... Се були галицкi пограничнi пачкарi и конь-крады, а не галицкiй народъ, щобъ розумѣвъ и говоривъ по росiйски.

Бъ концi, господинъ Лашинъ зъ плачомъ Еремiи пророка заклинае Великоросовъ щобы приходили въ помôчь галицкой братiи и спасали ôдъ погибели и ôдъ Драгоманова. Тутъ авторъ статiй розумѣе сю рѣчь такъ: щобъ зъ Росiи сейчасъ выслались хороши рублѣ на адресу добродѣя Лашинъ and Co.

Мы зъ такими дописями неразъ спотикались по росiйскихъ газетахъ о Галичанахъ и те намъ не робить дива. Але неможемо поняти, що ще находять ся такi люде просвѣщенi, же вѣрують свято наче въ Христа въ всяку ложну дописъ надрукованy по росiйски въ некорысть мало- руского порабощеного народа и его нацiонального розвитку.

Въ штатѣ Индиана въ мѣстѣ Гаммондъ пôдъ часъ стрейку миліція федеральна забила кôлько робôтниковъ. Генеральный судiя штата Индиана выдавъ президенту мѣсков унiи робôтничои ваарантъ на презид. С. Ш. и полковника миліцiи. котрi дали приказъ стрѣляти въ безоружныхъ.

УВАГА.

Хотячи приступити до „Союза" най посылають вступне и мѣсячне до касiера.

Mr. John Glowa
Excelsior Pa.

И увѣдомити секретара пôдъ адресою.

Rev. J. Konstankiewich
144 South Franklin Str.
Shamokin Pa.

УВАГА.

Просимо всѣхъ нашихъ предплатниковъ въ выпадкахъ змѣны своеи адресы, въ сей часъ подати до редакцiи нову свою адресу, абы регулярно отримовали свою газету, а мы не мали баламуты зъ почтою.

Звертаемо увагу, що мы стараемо ся нашу газету зробити якъ можно бôльше интересною для нашихъ людей, а протое замовляйте „Свободу."!!!

Руске Братство въ Byonne City
Зôбрало на церковъ въ Jersey Citi якъ слѣдуе:

Г.	Петрашко	50 ц.
М.	Босновичъ	10
І.	Шудимакъ	50
Г.	Билисянскiй	50
І.	Коваль	25
Г.	Владикъ	25
А.	Богускiй	25
О.	Марочко	20
Г.	Дуда	25
А.	Демiановичъ	50
І.	Пласконь	25
А.	Демiановичъ	20
І.	Падлошъ	25
І.	Закутянскiй	40
В.	Крайнякъ	10
Г.	Бреянъ	20
А.	Цюла	50
І.	Корбелакъ	25
Г.	Полякъ	25
Я.	Корба	25
М.	Кудакъ	25
Л.	Рендикъ	25
А.	Иванцѣвъ	25
І.	Курилчинъ	10
Г.	Федорочко	25
І.	Дзямба	25
І.	Перегринъ	25
Г.	Федорсъ	25
І.	Иваникъ	20
А.	Жидишинъ	15
А.	Порубскiй	50
С.	Оулка	20
І.	Бацѣкъ	25
П.	Гвѣздъ	25
Г.	Пласконь	25
К.	Плякачъ	25
І.	Грицко	25
І.	Кубина	25
П.	Бортнякъ	25
М.	Жакъ	25
Г.	Горчко	25
А.	Дзюбай	25
В.	Гудакъ	50

Тi грошi сколектовали и вôддали г. Василiи Гудакъ и Георгiй Петрашко.

РУСКА ТОРГОВЛЯ

СНАРЯДОВЪ ЦЕРКОВНЫХЪ ИКОНЪ, КНИГЪ И РИЗЪ

МИХАИЛА ДЫМЕТА
во ЛЬВОВѢ въ ГАЛИЧИНѢ

Поручае своимъ землякамъ въ Америцѣ всякого рода вещи церковнiи а именно:

Евангелiе нового изданя въ розличныхъ прехорошихъ оковахъ и оправахъ ôтъ 55 з. р. до 225 злр. Плащаницi на полотнѣ ôтъ 18 злр. до 42 злр. на шолковой матерiи ôтъ 48 до 130 злр. Фелоны, Стихарѣ, Хоругви. Фаны, Артоси, Хлѣбницѣ, Кресты всякого рода, Патрицiи, Чашѣ, Кадилницѣ, Дарохранительницѣ, Пауки, лихтарѣ, альпаковiи, мосяжнiи, и циновiи. Всякiи книги церковни, а особливо поручае образи до Иконостасôвъ хорошой роботи по дуже умѣренныхъ цѣнахъ, на полотнѣ якъ я посылавъ уже до Шенандоагъ Па, Фрiляндъ Па, Мiннеаполисъ Мiнн. а всѣ були совершенно задоволени о чôмъ ся переконати можна.

Чувъ я що въ Америцѣ забераютъ ся жиды продавати церковни вещи и кажуть собѣ за лихiй товаръ надзвичайно дорого платити, для того прошу всѣхъ а особливо Всечестне руске Духовеньство и братства церковни, котримъ лежитъ на серцю украшенiе домôвъ божихъ, щобы съ своими потребами до мене удавались, я всѣ замовленя яко Русинъ и вашъ родимецъ якъ можь найтаньше и найсовѣстнѣйше виготовлю. Для того не дайте ся ошуковати ôтъ людей, котри не маютъ изображенiя о церковнихъ вещахъ. При замовленiяхъ або, обсталюнкахъ, прошу заразомъ и грошѣ присилати, а слибы замовленiе бôльше стояло якъ 200 злр. или 100 дол. то прошу долучити еще 10 злр. осôбно на таксу, котру треба заплатити американьскому конзулеви въ Вѣдни за потвердженiе рахунку.

Всяки замовленя прошу посилати черезъ „Свободу"

Цѣнники можно получити въ Редакцiи „Свободы"

Зôстаю съ почтенiемъ
Михаилъ Дыметъ.

ПЕРША РУСКА ГРОСЕРНЯ

Въ Джерси Сiти.
Пôдъ числомъ 102 Моррисъ улиця.

Краяне повертаючи до краю чи приходячи съ краю, няй зайдуть тамъ а будуть услужени по щыро руски.

Тамъ дасть ся имъ добру раду и пораду о всѣмъ що тôлько потребно.

BILLY & ZUSA.

BANKERS & STEAM SHIP AGENTS,
20 William St.
BAYONNE N J'

Спродають тикети корабельни на найлѣпши лiнiи.

* * * * * * * * * * *

Посилають грошѣ до старого краю скоро, таньо и безпечно безъ клопоту.

Продают руски книги по зниженыхъ цѣнахъ а то:

Великiй Молитвословъ	2. 50
Великiй Зборникъ	2. 50
Изборникъ великiй	3. 50
Псалтиръ великiи	2. 75
Зборникъ малiй въ доброй оправѣ	1. 75
Молитвословъ	1. 75
Надежда моя	1. 80
та сама въ скоряной опр.	85
Хлѣбъ Души въ доброй оправѣ	1. 75
такiй самъ брошур.	75
Зборникъ малiй	35
Молитвословъ малiй	25

Маемо такожъ всяки словенски книги. Кто собѣ хоче купити няй зголосить ся пôдъ высше подану адресу.

BOLESLAW SEEGER

Поручае ся ласкавой памяти краянôвъ що въ его салонѣ завсе свѣже пиво и рôжнорôдни напой.

Хороша саля для забавъ и братскихъ засѣдань.

168. Warren & Dodley Strs.
JERSEY CITY N. J.

A. BABIAK

686 3. ав. межи 21 а 22 ул.
S. Broklyn N. Y.

Найславнѣйшiй краевiй рѣзникъ. Его ковбасы и вуженина росходить ся по цѣлой Америцѣ.

Замовленя и обсталюнки услугуесь скоро и точно.

W. BUDZYNSKI.

122 Cedar Str.
New York.
Помежи Greenwich i Washington улицями.

АГЕНТУРА КОРАБЕЛРНА И КОЛIОВА.

Спродае шифкарты на найлѣпшiй лiнiи морскiй на Бременъ и Гамбургъ. Посылае грошѣ до всѣхъ части свѣта.

Звертаемъ увагу, що яко свôй чоловѣкъ обходить ся съ людьми сумлѣнно.

HERMAN GIZANG

Рôгъ Варренъ и Моррисъ ул.
Jersey City N. J.

Утримуе въ своимъ складѣ найрозмаитшiи трунки такъ старо-краевiи якъ и американьскiи

Саля для забавъ весѣльныхъ.

НАЙБОГАТША

Гросерня и Dry Goods
I. ТАЛПАША и Я. ЖИЛИЧА

727. Commerce Str.
ШАМОКИНЪ ПА.

Заосмотрена съ гори ажъ до долу въ найлучшiи товари съ першой руки Все свѣже.

Краяне не оминайте своихъ, бо бувъ бы великiй грѣхъ! и не слава для руского народа. не забудте

J. TALPASZ & J. ZYLICZ

D OLDENBURG

ПРЕДПРIЕМЦЯ ПОХОРОНОВЪ.

77-87 Morris Str.
Jersey City N.J.

Удавайте ся въ потребѣ до него.

KRIMMERT & F. MISSLER

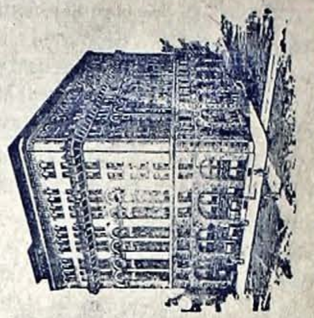
Продаю найтаньше шифкарты до старого краю и посылаю грошѣ въ якъ найкоротшомъ часѣ певно, безпечно безъ жадного клопоту.

Кольно то уже людей посылало грошѣ до старого краю и купило у мене шифкарты? а еще жаден не скаржився що му була яка хиба.

Поручаюсь памяти моимъ краянамъ остаюсь съ глубокимъ поважанемъ а не забувайте на

F. MISSLER

F. MISSLER

106 WEST STREET
NEW YORK
А въ JERSEY CITY
77 GRAND STREET

САЛОНИСТИ!

Се иде о ваше добро познакомитись зъ нами.

Сли кто купить у нас хоть разъ, а переконаесь що добрый зробивъ интересъ.

Зголошуйтеся до нашого складу, або посылайте о пробку (sample)

зъ глубокимъ почтенiемъ
EMANUEL GROSS.
Jmporter of Wines and Liqours
Головный складъ 357 Henderson Str.

38 ESSEX STR. JERSEY CITY
NEW YORK.

FRANK WEIGEL

Найлѣпшiи Найтуньшiи а на часъ направитъ кождому зигарки, зигары и все що въ закресъ годинникарскiй входитъ,

131 YORK STREET
JERSEY CITY, N. J.

M. SINGER.

101 MORRIS STREET.
межи Washington а Warren улицями.
Jersey City.

Поручае свôй складъ винъ заграничныхъ всякого рода пива, медъ, горѣлку лiкери по найтуньшой цѣнѣ.

Незабувайте за него.

T. TALPASZ,

ТЕОДОЗIЙ ТАЛПАШЪ

РУСКIЙ РЕСТОРАТОРЪ И ГОТЕЛЬНИЧIЙ.

246
PEARL ST
SHAMOKIN, PA.

Недалеко руской плебанiи.

Добрый вечеръ, друже мой!
— Добрый вечеръ, свате!
А куда такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!

Що за Талпашъ? Звидки онъ?
— Та-жъ краянъ нашъ милый
— У него всѣ русины
— Подкрѣпляють силы!...

— Що за брындза й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугуе якъ братамъ!
— Таньо подзвычайно!

МИХАИЛЪ ЕВЧАКЪ

Рускiй
— ЕДИНЫЙ —
КОНТРАКТОРЪ
и
БУДОВНИЧIЙ
—въ—
Вилксбаръ и околицѣ.

Его камѣнне пôдъ будову есть найлѣпше, а робота найтрвальша.

Будуе мосты и домы, мае власнiй конѣ до звозу матерiялу.

Дае кериджѣ на похороны на весѣля, хрестины и т. i.

Мешкае на River Side,
Недалеко Руской Церкви.

Молись, трудись, тверезись, учись, до „Союза" запишись, до читальнѣ ходи! Бога въ серцю май, ближняго люби, церковь посѣщай, „Свободу" читай! Русь святу люби, доброму научай ся, грошей не марнуй, въ процеса не вдавай ся! Въ льотерiю не грайте, тôлько грôшь щадѣть. Братя! намъ треба „Народного Дому" ану скинтесь по центови! Се не запоминайте!..... Буде зъ васъ!